

Keuzedeel mbo

Duurzaam handelen in de beroepspraktijk geschikt voor niveau 1

Code

K1489

Ontwikkeld door: Aeres hbo, Graafschap College, Green-Support, ROC van Amsterdam, ROC Zadkine, Vista College, Yuverta, Federatie Metaal- en Elektrotechnische industrie, Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten en Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs en bedrijfsleven

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving

1. Algemene informatie

D1: Duurzaam handelen in de beroepspraktijk geschikt voor niveau 1

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

De keuzedelen Duurzaam handelen in de beroepspraktijk zijn ontwikkeld voor niveau 1 t/m 4 en zijn opgebouwd in moeilijkheidsgraad.

De kerntaak en werkprocessen in de keuzedelen zijn vormgegeven vanuit het systeemdenken en een drievoudige niveaubenadering op het gebied van duurzaamheid. De niveaus zijn:

- * micro: wat kun je zelf doen in jouw beroepspraktijk/de situatie in je beroep;
- * meso: wat kan gedaan worden in een (deel van een) organisatie of (productie)proces en;
- * macro: wat kan gedaan worden in de productieketen of sector.

In het keuzedeel voor niveau 1 worden het micro- en mesoniveau behandeld.

Het doel van het keuzedeel 'Duurzaam handelen in de beroepspraktijk (voor niveau 1)' is dat de beginnend beroepsbeoefenaar op niveau 1, praktische kennis en vaardigheden opdoet op het gebied van duurzaam handelen in de beroepspraktijk. Dit keuzedeel spoort de beginnend beroepsbeoefenaar aan om kritisch te kijken naar het eigen duurzaam handelen in de beroepspraktijk en om in de werksituatie om zich heen te kijken of er mogelijkheden zijn om het duurzaam handelen binnen (een onderdeel van) een organisatie te verbeteren.

Relevantie van het keuzedeel

Het is noodzakelijk dat beroepsbeoefenaren en organisaties helpen om de wereld leefbaar te houden. Organisaties moeten zich bovendien houden aan regels om het milieu te beschermen. Er zijn in veel organisaties nog stappen te zetten om duurzamer te worden. Daarom hebben ze mensen nodig die weten hoe ze duurzaam kunnen werken en die begrijpen dat iedere stap belangrijk is in de keten van grondstoffen halen, producten maken, vervoeren, gebruiken en daarna weggooien of hergebruiken. Dit betekent bijvoorbeeld dat de beginnend beroepsbeoefenaar materialen kiest die beter zijn voor het milieu en dat die energie bespaart en goed omgaat met reststoffen en afval. Ook is het belangrijk dat de werkplek veilig en gezond is. In dit keuzedeel leert de beginnend beroepsbeoefenaar hoe die duurzaam kan werken. Ook kijkt de beginnend beroepsbeoefenaar om zich heen in de werkomgeving of die duurzamer kan worden. Door dit te leren, wordt de beginnend beroepsbeoefenaar waardevoller voor een organisatie en heeft die meer kans op werk.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel 'Duurzaam handelen in de beroepspraktijk (voor niveau 1)' gaat over het begrijpen en bedenken van manieren om duurzamer te werken en het eigen gedrag daarbij te verbeteren. De beginnend beroepsbeoefenaar leert niet alleen hoe die zelf duurzamer kan werken, maar ook hoe die kritisch kan kijken naar de duurzaamheid van de directe werkomgeving. Daarnaast leert de beginnend beroepsbeoefenaar om ideeën en suggesties te geven om de werkomgeving duurzamer te maken.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

Generiek

2. Uitwerking

D1-K1: Bekijkt en bespreekt duurzaam werken in de beroepspraktijk

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert eenvoudige, terugkerende taken uit in een overzichtelijke werkomgeving, vaak een onderdeel van een organisatie of van een (productie)proces. Van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt verwacht dat die eenvoudige duurzaamheidsproblemen in de beroepspraktijk signaleert en kritisch nadenkt over manieren om het eigen gedrag en dat van het team/collega's in de beroepspraktijk te verbeteren. Hierbij kan het lastig zijn om precies te begrijpen waarom bepaalde verbeteringen in gedrag nodig zijn, vooral omdat het effect van duurzaam gedrag op een organisatie (onderdeel) of (productie)proces op de lange termijn niet altijd direct zichtbaar is. Om suggesties voor duurzamer werken te kunnen geven, is basale kennis van duurzaamheid in diens werk nodig, bijvoorbeeld van duurzame materialen, middelen en technieken en hergebruik van grondstoffen en materialen. Maar ook van ecologische, sociale en economische duurzaamheid, klimaatverandering, biodiversiteit en de duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Daarnaast is het van belang dat die de stappen die een product doorloopt (ketendenken) begrijpt en diens ideeën op begrijpelijke wijze kan overbrengen en uitleggen aan directe collega's en/of teamleider.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt onder begeleiding van een teamleider/begeleider. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt verantwoordelijkheid voor resultaten van het eigen werk. Voor vragen of ondersteuning kan de beginnend beroepsbeoefenaar terugvallen op de teamleider/begeleider of een ervaren collega.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basale kennis van duurzaamheidsthema's in de eigen werkomgeving
- heeft basale kennis van duurzame materialen, middelen en technieken
- heeft basale kennis van hergebruik van grondstoffen en materialen
- heeft basale kennis van de stappen die een product doorloopt, van het maken tot het hergebruiken (ketendenken)
- heeft basale kennis van de duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's: Sustainable Development Goals)
- heeft basale kennis van de begrippen ecologische, sociale en economische duurzaamheid
- kan informatie verzamelen door te kijken, te vragen en te luisteren
- kan eenvoudige gesprekstechnieken toepassen, bijvoorbeeld uitleggen, mening delen, luisteren, vragen stellen en beantwoorden
- kan uitleggen waarom en hoe die het eigen gedrag aanpast om duurzamer te werken
- kan problemen op het gebied van duurzaam werken herkennen en benoemen
- kan over een onderwerp nadenken en hierover in eenvoudige woorden iets vertellen
- kan stappen in een proces herkennen en in eenvoudige woorden uitleggen
- kan eenvoudige presentatietechnieken gebruiken

D1-K1-W1: Bekijkt hoe duurzaam het eigen handelen is in de beroepspraktijk

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar kijkt naar de eigen manier van werken om te zien of dit duurzaam is. De beginnend beroepsbeoefenaar denkt stap voor stap na over wat die doet en waarom. De beginnend beroepsbeoefenaar bekijkt bijvoorbeeld welke materialen en middelen die gebruikt en of deze duurzaam zijn. De beginnend beroepsbeoefenaar denkt bijvoorbeeld na over hoeveel energie en water die verbruikt tijdens het werk en of die dat kan verminderen. De beginnend beroepsbeoefenaar bekijkt bijvoorbeeld hoeveel afval die produceert en hoe die dit verwerkt en of die dit ook duurzamer kan doen. Ook luistert de beginnend beroepsbeoefenaar naar uitleg en eenvoudige instructies van ervaren collega's/teamleider voor het duurzamer uitvoeren van handelingen/taken.

De beginnend beroepsbeoefenaar vraagt zichzelf af bij welke handelingen/taken die al duurzaam werkt en bij welke handelingen/taken die duurzamer kan werken. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een lijstje met goede duurzame handelingen/taken en met verbeterpunten.

Resultaat

Een lijstje met goede punten en verbeterpunten van het eigen duurzaam handelen in de beroepspraktijk is gemaakt.

D1-K1-W1: Bekijkt hoe duurzaam het eigen handelen is in de beroepspraktijk

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kijkt kritisch naar hoe duurzaam die taken en handelingen uitvoert;
- kijkt goed rond, vraagt na en verzamelt informatie over de uitvoering van eigen duurzame handelingen/taken;
- luistert aandachtig naar uitleg en instructies van anderen;
- legt goede en verbeterpunten overzichtelijk vast.

De onderliggende competenties zijn: Onderzoeken, Formuleren en rapporteren

D1-K1-W2: Bekijkt hoe duurzaam de werkomgeving is

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar kijkt rond in de werkomgeving en verzamelt informatie over hoe het team/de collega's in de werkomgeving bezig zijn met duurzaamheid. De beginnend beroepsbeoefenaar observeert bijvoorbeeld welke materialen en middelen worden gebruikt, of er verspillings is van energie- en waterverbruik en op welke manier afval in de werkomgeving wordt gescheiden en weggegooid. De beginnend beroepsbeoefenaar praat met directe collega's en vraagt wat ze nu doen op het gebied van duurzaamheid en welke ideeën ze hebben voor verbetering. De beginnend beroepsbeoefenaar legt de gevonden informatie schriftelijk, visueel en/of auditief vast.

Resultaat

Informatie over hoe men in de werkomgeving werkt aan duurzaamheid is verzameld en vastgelegd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kijkt actief en oplettend om zich heen in de werkomgeving;
- stelt duidelijke en gerichte vragen om meningen, ideeën en informatie te verkrijgen;
- legt de informatie op duidelijke wijze vast.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Onderzoeken

D1-K1-W3: Bespreekt suggesties om duurzamer te werken in de beroepspraktijk

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bekijkt de informatie die die heeft verzameld over het eigen duurzaam handelen (W1) en dat van de werkomgeving (W2) en voegt die informatie samen. Op basis hiervan bedenkt de beginnend beroepsbeoefenaar eerst ideeën over hoe die zelf duurzamer kan werken en hoe men (collega's, het team) in de werkomgeving duurzamer kan werken. Vervolgens werkt de beginnend beroepsbeoefenaar deze ideeën uit tot concrete suggesties voor duurzamer werken in de beroepspraktijk. Dit zijn bijvoorbeeld suggesties hoe men energie of water kan besparen, of welke duurzamere materialen of middelen gebruikt kunnen worden of hoe men beter afval kan scheiden of verminderen. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt deze suggesties met directe collega's en/of met diens teamleider en beantwoordt vragen.

Resultaat

Suggesties voor verbetering van het duurzaam handelen in het werk zijn uitgewerkt en besproken.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt informatie overzichtelijk en gestructureerd uit;
- brengt creatieve en/of innovatieve ideeën voor verbetering in;
- gaat open en betrokken in gesprek met anderen;
- luistert rustig en aandachtig naar de reactie van anderen;

D1-K1-W3: Bespreekt suggesties om duurzamer te werken in de beroepspraktijk

- beantwoordt vragen adequaat;
- formuleert helder en begrijpelijk.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Samenwerken en overleggen, Creëren en innoveren